

“मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) संदर्भातील समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी छाननी समिती स्थापन करणेबाबत.”

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१८/प्र.क्र.२९/का.१४१७

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : १२ एप्रिल, २०१८

प्रस्तावना:

नियोजन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का-१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ अन्वये राज्य शासनाचे विविध कल्याणकारी योजनांमध्ये वस्तु स्वरूपात मिळणाऱ्या लाभाचे हस्तांतर, रोख स्वरूपात लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात थेट लाभ हस्तांतरण (DBT)द्वारे करणेबाबतचा धोरणात्मक निर्णय घेण्यात आला. या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये ४४ वस्तूंचा समावेश केला आहे. तसेच नियोजन विभागाचे दिनांक ३ मार्च, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये आणखी १८ वस्तूंचा समावेश केला आहे.

२. नियोजन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का-१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ च्या परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार “थेट लाभ हस्तांतरण” (DBT) संदर्भात नवीन वस्तूंचा समावेश करण्याचे अधिकार मा.मुख्यमंत्री यांना देण्यात आलेले आहेत. तथापि, वस्तू वगळण्याचे अधिकार देण्यात आलेले नाहीत. सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर लोकप्रतिनिधी, मंत्रालयीन विभागांकडून तसेच क्षेत्रीय स्तरावरून त्यातील काही वस्तू वगळण्याबाबत मागणी करण्यात येत आहे. यामध्ये व्यक्तीगत लाभार्थी योजनांतर्गत दिल्या जाणाऱ्या ६२ वस्तुंपैकी कमी किंमत असलेल्या पाठ्यपुस्तके, शैक्षणिक साहित्य, चष्मा, कृषी विषयक अवजारे / पशुधन / पशुखाद्य, अपंगांसाठीचे साहित्य इत्यादींचा समावेश आहे. तसेच सद्यस्थितीत यासाठी बँकांमध्ये खाते उघडल्यानंतर रुपये ५०००/- पर्यंत इतकी रक्कम कायम शिल्लक (minimum balance) ठेवावी लागते. राज्य शासनाच्या योजनेचे व्यक्तीगत लाभार्थी हे इतकी मोठी रक्कम बँक बचत खात्यावर कायम ठेवू शकत नाहीत. या पार्श्वभूमीवर राज्य शासनाचे व्यक्तीगत लाभार्थ्यांच्या बँक बचत खात्यावर कायम रक्कम शिल्लक ठेवण्यावर येणारे बंधनाचा विचार करता व त्यामुळे त्यांना (DBT) द्वारे मिळणाऱ्या कमी किंमतीच्या ६२ वस्तुंपैकी जे वगळणे योग्य राहील त्याबाबत मा.मुख्यमंत्री यांचे कडे शिफारस करण्यासाठी एक “छाननी समिती” स्थापन करणे शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याअनुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :

नियोजन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का-१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ च्या अनुषंगाने विविध कल्याणकारी योजनांमध्ये व्यक्तीगत लाभार्थ्यांना कमी किंमतीच्या वस्तुस्वरूपात मिळणाऱ्या लाभाचे हस्तांतर, रोख स्वरूपात, लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात थेट लाभ हस्तांतरण (DBT)करणेबाबतच्या प्रक्रियेतून काही वस्तू वगळणेबाबत प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांवर विचारविनिमय करून मा.मुख्यमंत्री यांच्या मान्यतेकरीता प्रस्तावित करणे तसेच इतर थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) संदर्भात उपस्थित होणारे अनुषंगिक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे छाननी समिती स्थापन करण्यात येत आहे.

समितीची रचना :

१. मुख्य सचिव	-	अध्यक्ष
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त)	-	सदस्य
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन)	-	सदस्य
४. प्रधान सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान)	-	सदस्य
५. अपर / प्रधान सचिव / सचिव संबंधित प्रशासकीय विभाग	-	सदस्य
६. समन्वयक, राज्यस्तरीय बँकर्स समिती	-	सदस्य
७. उप सचिव, नियोजन विभाग, (का-१४१७) -		सदस्य सचिव

समितीची कार्यक्षेत्रा :

१. थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) द्वारे वस्तु वगळण्याबाबत होणाऱ्या मागणीबाबत उचित निर्णय घेणे.
२. थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) संदर्भातील उपस्थित होणाऱ्या अनुषंगिक समस्यांचे निराकरण करण्यासंदर्भात प्रशासकीय विभागांना निर्देशित करणे.

समितीची कार्यपद्धती :

समितीची बैठक आवश्यकतेनुसार घेण्यात येईल. समितीच्या बैठकीत शिफारशीनुसार थेट लाभ हस्तांतरण (DBT)द्वारे दिल्या जाणाऱ्या वस्तु वगळण्याबाबतचा निर्णय मा.मुख्यमंत्री यांच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०४१२१७१९५३०७१६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रियांका रं. छापवाले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
५. मा.सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
७. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, (महाराष्ट्र-१/२), मुंबई/नागपूर.
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग.

- ११.प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (पत्राने)
- १२.महासंचालक, युआयडी प्रादेशिक कार्यालय, सातवा मजला, एमटीएनएल बिल्डिंग, जी. डी. सोमानी मार्ग, कफ परेड, मुंबई -४०० ००५
- १३.विभागीय आयुक्त, सर्व.
- १४.जिल्हाधिकारी, सर्व
- १५.व्यवस्थापक, जिल्हा अग्रणी बँक (सर्व)
- १६.जिल्हा माहिती अधिकारी (सर्व)
- १७.महाव्यवस्थापक, राज्य स्तरीय बँकर्स समिती, बँक ऑफ महाराष्ट्र, केंद्रीय कार्यालय, लोकमंगल, १५०१, शिवाजीनगर, पुणे ०५.
- १८.उप सचिव, नियोजन विभाग, (का-१४१७), मंत्रालय, मुंबई
- १९.सह सचिव /उप सचिव /अवर सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २०.निवडनस्ती, कार्यासन-१४१७.